

min Mening heller ikke nu skulde fremtræde som en Foranstaltning, hvortil man indskrænkede sig, den skulde efter min Mening, ligesaa vel som det var Tilfældet i Maret 1879, jættes i Forbindelse med en Omordning af Jurisdiktionerne, hvorved disses Antal betydelig formindstfedes. I Lovforslaget af 1879 foresloges det jo, at Landet skulde inddeles i Underretskredse, mellem 58 og 60 var det, saa vidt jeg husker. I det Forslag, som er indbragt af det ærede Medlem for Præstev Amtets 3die Valgkreds (Leth), foreslaas det, saa vidt jeg husker, 56 à 57 Retskredse. Jeg tror nu, at det maaste er at gaa vel vidt i Medsættelse. Men om man ogsaa vil gaa ud fra, at man ved at adskille Politimesterfunktionen fra Dommerfunktionen kun kunde faae Jurisdiktionernes Antal formindstet til det Halve af, hvad de nu ere, saa vilde Resultatet blive 63—64 Retskredse, og naar man altsaa vil spørge om, hvad 63—64 særlige Retsskrivere vilde koste, vilde man efter den Løn, som det var paataent at give dem i Regjeringsforslaget, komme til en Sum af imellem 150,000 og 200,000 Kr., ikke Meget over 150,000. Den Merudgift, som vilde blive Følgen af Ansættelsen af særlige Retsskrivere i Modsatning til forbedrede Retsvidner, vilde altsaa ikke blive større end, lad os sige 60,000—70,000 Kr. om Maret. Det tror jeg er for meget Vidt at regne, naar der tages Hensyn til, hvad der kunde vindes derved. Men forøvrigt vilde disse 60,000—70,000 Kr. paa ingen Maade kunne anses som den Udgift, Staten vilde faae, da der vilde kunne vindes Besparelser paa anden Maade. Det er klart nok, at i det Dieblif, man foruden at ansætte særskilte Politimestre tillige ansatte særlige Retsskrivere, maatte en stor Del af de Forretninger, som de nuværende Dommere have, gaa bort fra disse og ikke blot med den Virkning, at man ikke fik saa stort et Antal Dommere, men ogsaa saaledes, at der ikke blev Spørgsmaal om saa store Udgifter til Kontorholdsvederlag, som der nu behøves. Det er Noget, som Alle vide, at en væsentlig Del af den Kontorholdsgodtgjørelse, som nu gives til Dommerne, medgaar netop til Lønningen af Fuldmægtige, som besørge Thinglæsningsvæsenet og andre Retsskriverforretninger, men det forekommer mig at være aldeles overveienende sandsynligt, for ikke at sige sikkert, at i det Dieblif, der blev ansat særskilte Retsskrivere, maatte man ved Beregningen af Kontorholdsgodtgjørelserne kunne gaa ud fra en Besparelse af omtrent den Fuldmægtig, og nu behøver jeg ikke at gaa videre, de Herrer vilde se, at man ikke en Gang behøver at gaa ud fra, at særlige Retsskrivere

skulde medføre forøgede Udgifter for Statskassen, og naar det er saaledes, vil jeg sige, at det ikke blot er en Binding i Henseende til Sikkerhed i Retsspleien, som der her vil blive Spørgsmaal om, men der vil ogsaa tilvejebringes noget Godt i andre Retninger. Jeg kan nemlig ikke nægte, at det forekommer mig, at der har været Noget i de Aar, som gjentagne Gange i Folkethinget have lybt imod, at paa Embedstøtterne ikke just Chefen selv, men hans Fuldmægtige mere eller mindre traadte op som private Raadgivere for Borgerne. Man har ikke ganske med Urette henpeget paa, at derved let kunde fremkomme en Sammenblanding af Stillingen som privat Raadgiver og som Medhjælper hos den offentlige Embedsmand, og at dette kunde føre til Misligheder. Jeg tror, at Ansættelsen af særlige Retsskrivere vilde kunne blive en god Veilighed til at komme ind paa et Forbud mod, at Retssbetjentene og deres Fuldmægtige give sig af med private Forretninger. Ogsaa derved vilde der vindes Noget. — Hermed er jeg egentlig færdig. Det, jeg ønskede at sige, er at jeg meget vil anbefale, at man søger at tilvejebringe et praktisk Resultat, om end et bestemt, og at man vil lægge alle høitflyvende Tanker om at naae til en stor og gennemgribende Rettsreform paa Gylden. Jeg har yderligere i Dag paapeget de Punkter, paa hvilke man kan tænke allerede nu at naae Noget. Men jeg skal slutte med at sige, at det er min bestemte Overbevisning, som jeg ikke anser det for nødvendigt yderligere at begrunde i Dag — i saa Henseende kræver jeg nogen Tiltro fra de Herrer's Side — at der vilde vindes overmaade Meget for Retsspleiens Sikkerhed og Værdighed, hvis man vilde gaa til den Reform, som jeg har anbefalet.

Justitsministeren (M e l l e m a n n): Jeg har jo i Dag, tildels ogsaa forrige Gang, hørt paa en Forhandling, hvorunder der er kommet Mangt og Meget frem, som selvsølgelig staar i en saadan Forbindelse med nærværende Sag, at Intet kan indvindes imod, at det inddrages i Diskussionen, men som paa den anden Side ikke træder frem som egentligt Forslag, og som Følge deraf kan jeg ikke anse det som min Opværelse at udtale mig specielt om alle de forskjellige Tanker, som paa denne Maade ere komne frem under Forhandlingerne. Jeg skal med Hensyn til Spørgsmaalet om Indførelse af særlige Retsskrivere gjentage, hvad jeg har sagt flere Gange, at jeg ikke har Noget imod Tanken selv, at jeg vil forstaa fra enkelte Talere her i Salen mener, at det virkelig